ATHANASIOS RANTOS
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. október 14.[1]

C-428/21. PPU. és C-429/21. PPU. sz. egyesített ügyek

HM (C-428/21 PPU)
TZ (C-429/21 PPU),
az Openbaar Ministerie
részvételével

(a rechtbank Amsterdam [amszterdami bíróság, Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek)

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – Európai elfogatóparancs – 2002/584/IB kerethatározat – A 27. cikk (3) bekezdésének g) pontja és (4) bekezdése – Bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulás iránti kérelem – A 28. cikk (3) bekezdése – A további átadáshoz való hozzájárulás iránti kérelem – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – Hatékony bírói jogvédelem – Az átadott személy meghallgatáshoz való joga – E jog gyakorlásának helye – Részletes szabályok”

I. Bevezetés

1. A rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) által előterjesztett két előzetes döntéshozatal iránti kérelem lényegében az európai elfogatóparancs kibocsátása után valamely tagállam igazságügyi hatóságai részére átadott személy meghallgatáshoz való jogának alkalmazási szabályaira vonatkozik, az első ügyben a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a 2002/584/IB határozat[2] 27. cikke (3) bekezdésének g) pontja és (4) bekezdése értelmében vett, az képező bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulására irányuló kérelem összefüggésében, míg a második ügyben ezen igazságügyi hatóság e kerethatározat 28. cikkének (3) bekezdése értelmében vett további átadáshoz való hozzájárulása iránti kérelem összefüggésében.[3]

[1] Eredeti nyelv: francia.

[2] A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat).

[3] Emlékeztetek arra, hogy a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez vagy a további átadáshoz való hozzájárulás (a továbbiakban különbségtétel nélkül: kiegészítő hozzájárulás) azon szabály alóli kivételek között szerepel, amely szerint az átadott személy által az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható ellene büntetőeljárás, nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától (a továbbiakban: a specialitás szabálya).

2. Közelebbről a Bíróságot arra kérik, hogy döntsön arról, hogy az európai elfogatóparancs alapján átadott személy mely tagállamban és milyen szabályok szerint gyakorolhatja a meghallgatáshoz való jogát azelőtt, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság megadja a kiegészítő hozzájárulását, amely kérdésekre a 2002/584 kerethatározat vagy más uniós szabályozás nem ad kifejezett választ. A jelen ügyek fő tétje tehát e meghallgatáshoz való jog terjedelmének és végrehajtási módjainak pontosítása, egyensúlyt teremtve egyrészt az európai elfogatóparancs mechanizmusának hatékonysága, amely alapvetően a kölcsönös elismerés elvén alapul, másrészt pedig az átadott személy alapvető jogainak tiszteletben tartása között.

3. A releváns uniós jogi rendelkezéseknek az Európai Unió Alapjogi Chartájával (a továbbiakban: Charta) összefüggésben történő értelmezését követően arra a következtetésre jutok, hogy mindenekelőtt és előzetesen az átadott személynek joga van ahhoz, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság kiegészítő hozzájárulásának megadását megelőzően meghallgassák; ezt követően e jogot a végrehajtó igazságügyi hatósággal szemben és a végrehajtó tagállam jogával összhangban kell gyakorolni, és az a végrehajtó vagy a kibocsátó tagállamban is gyakorolható; végül pedig az említett jog a kibocsátó tagállam és a végrehajtó tagállam illetékes hatóságai által az alkalmazandó nemzeti szabályok alapján kölcsönösen elfogadott részletes szabályok szerint gyakorolható, feltéve hogy e jog tényleges gyakorlása biztosított.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog: a 2002/584 kerethatározat

4. A 2002/584 kerethatározat (5), (6), (10) és (12) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„(5) Az Uniónak abból a kitűzött céljából, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségévé váljon, következik a tagállamok közötti kiadatás eltörlése és annak az igazságügyi hatóságok közötti átadási rendszerrel való felváltása. Emellett az elítéltek vagy gyanúsítottak – büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő – átadásának új, egyszerűsített rendszerének bevezetése lehetővé teszi a jelenlegi kiadatási eljárások bonyolultságának és a jelenlegi kiadatási eljárásokban rejlő késlekedés kockázatának a megszüntetését is. A tagállamok között mindeddig irányadó hagyományos együttműködési kapcsolatokat a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségében a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásán nyugvó rendszernek kell felváltania mind az ítélethozatal előtti, mind az azt követő szakaszban.

(6) Az e kerethatározatban előírt európai elfogatóparancs az első konkrét megvalósulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének, amelyre az Európai Tanács az igazságügyi együttműködés »sarokköveként« utalt.

[…]

(10) Az európai elfogatóparancs szabályozása a tagállamok közötti nagyfokú bizalomra épül. Végrehajtása csak abban az esetben függeszthető fel, ha a tagállamok egyike súlyosan és tartósan megsérti az [EUSZ 6. cikk] (1) bekezdésében rögzített alapelveket, és ezt a Tanács a Szerződés 7. cikkének (1) bekezdése szerint, a 7. cikkének (2) bekezdésében rögzített következményekkel megállapítja.

[…]

(12) E kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és összhangban van az [EUSZ 6. cikkben] elismert és [a Chartában], különösen annak VI. fejezetében [helyesen: VI. címében] kifejezésre juttatott alapelvekkel. E kerethatározat egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely tiltja olyan személy átadásának megtagadását, aki ellen európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, amennyiben objektív okok alapján feltehető, hogy az elfogatóparancs kibocsátására azért került sor, hogy az adott személyt neme, faji vagy vallási hovatartozása, etnikai származása, állampolgársága, anyanyelve, politikai meggyőződése vagy szexuális irányultsága alapján vonják büntetőeljárás alá, vagy megbüntessék, illetve feltehető, hogy helyzetét bármely fenti körülmény hátrányosan befolyásolhatja.”

5. E kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ 6. cikkben] biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

6. Az említett kerethatározat 3–4a. cikke az európai elfogatóparancs végrehajtása végrehajtó igazságügyi hatóság részéről történő kötelező vagy mérlegelhető megtagadásának okait írja elő.

7. Ugyanezen kerethatározat „Átadási eljárás” című 2. fejezete tartalmazza a 9–25. cikket.

8. A 2002/584 kerethatározatnak „A keresett személy jogai” című 11. cikke a következőket mondja ki:

„(1) Ha egy keresett személyt elfognak, az illetékes végrehajtó igazságügyi hatóság nemzeti jogával összhangban tájékoztatja ezt a személyt az európai elfogatóparancsról és annak tartalmáról, valamint arról is, hogy beleegyezhet a kibocsátó igazságügyi hatóságnak történő átadásába.

(2) Az európai elfogatóparancs végrehajtása érdekében elfogott keresett személynek jogában áll, hogy a végrehajtó tagállam nemzeti joga szerint védőt és tolmácsot vegyen igénybe.”

9. E kerethatározat „Beleegyezés az átadásba” című 13. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha az elfogott személy előadja, hogy az átadásába beleegyezik, e beleegyezéséről, és ha szükséges, a 27. cikk (2) bekezdésében említett specialitás szabálya alkalmazásának jogáról való kifejezett lemondásról a végrehajtó igazságügyi hatóság előtt, a végrehajtó tagállam belső jogával összhangban kell nyilatkoznia.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a beleegyezés és adott esetben az (1) bekezdésben említett lemondás olyan feltételek között történjen, amelyekből

kitűnik, hogy az érintett személy önkéntesen és a következmények teljes tudatában tette meg nyilatkozatát. E célból a keresett személynek jogában áll védőt igénybe venni.

(3) A beleegyezést és adott esetben az (1) bekezdésben említett lemondást a végrehajtó tagállam belső jogában előírt eljárásnak megfelelően hivatalosan jegyzőkönyvbe veszik.

[…]”

10. Az említett kerethatározatnak „A keresett személy kihallgatása” című 14. cikke a következőképpen szól:

„Ha az elfogott személy nem egyezik bele a 13. cikk szerinti átadásába, joga van ahhoz, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság a végrehajtó tagállam nemzeti joga szerint kihallgassa.”

11. Ugyanezen kerethatározat „Határozat az átadásról” című 15. cikke kimondja:

„(1) Az érintett személy átadásáról az e kerethatározatban előírt határidőkön belül és feltételek mellett a végrehajtó igazságügyi hatóság határoz.

(2) Ha a végrehajtó igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a kibocsátó tagállam által közölt információk nem elégségesek ahhoz, hogy az átadás kérdésében határozzon, kéri, hogy a szükséges kiegészítő információkat, különösen a 3–5. cikkre, valamint a 8. cikkre tekintettel, soron kívül bocsássák a rendelkezésére, és a 17. cikkben előírt határidők betartását szem előtt tartva határidőt szabhat ezek kézhezvételére.

(3) A kibocsátó igazságügyi hatóság bármilyen további hasznos információt bármikor megküldhet a végrehajtó igazságügyi hatóságnak.”

12. A 2002/584 kerethatározatnak „A határozat meghozatala előtti állapot” című 18. cikke a következőket írja elő:

„(1) Ha az európai elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak hozzá kell járulnia, hogy:

a) a keresett személyt a 19. cikk szerint kihallgassák; vagy

b) a keresett személyt ideiglenesen átadják.

(2) Az ideiglenes átadás feltételeit és időtartamát a kibocsátó és a végrehajtó igazságügyi hatóság közötti kölcsönös megállapodásban határozzák meg.

(3) Ideiglenes átadás esetén az érintett személynek lehetővé kell tenni, hogy visszatérjen a végrehajtó tagállamba, és ott részt vegyen az őt érintő, az átadási eljárás keretében folytatott bírósági tárgyalásokon.”

13. E kerethatározat „A személy kihallgatása a határozat meghozatala előtt” címet viselő 19. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A keresett személyt igazságügyi hatóság hallgatja ki egy, a megkereső bíróság tagállamának joga szerint kijelölt másik személy segítségével.

(2) A keresett személyt a végrehajtó tagállam jogának, valamint a kibocsátó és a végrehajtó igazságügyi hatóság közötti közös megállapodásban meghatározott feltételeknek megfelelően hallgatják ki.”

14. Az említett kerethatározatnak „Az átadás joghatásai” című 3. fejezete tartalmazza a 26–30. cikket.

15. Ugyanezen kerethatározat „Esetleges büntetőeljárás más bűncselekmények miatt” című 27. cikke a következőket mondja ki:

„(1) Bármely tagállam értesítheti a Tanács Főtitkárságát arról, hogy más, ugyanilyen értelmű nyilatkozatot tett tagállamokkal fenntartott kapcsolataiban vélelmezi, hogy a hozzájárulásukat adták ahhoz, hogy egy személyt az átadása előtt elkövetett, az átadás alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő másik bűncselekmény miatt büntetőeljárást indítsanak ellene, elítéljenek, és szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából fogva tartsanak [helyesen: hogy egy személy ellen az átadása előtt elkövetett, az átadás alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő másik bűncselekmény miatt büntetőeljárást indítsanak, e személyt elítéljék és szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából fogva tartsák], amennyiben az adott esetben a végrehajtó igazságügyi hatóság az átadásról szóló határozatában másképpen nem rendelkezik.

(2) Az (1) és (3) bekezdésben említett esetek kivételével az átadott személy az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható ellene büntetőeljárás [helyesen: nem vonható büntetőeljárás alá], nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától.

(3) A (2) bekezdés nem alkalmazható az alábbi esetekben:

a) ha a személy a végleges szabadon bocsátását követő 45 napon belül nem hagyja el annak a tagállamnak a területét, amelynek átadták, noha erre lehetősége lett volna, vagy elhagyása után visszatér oda;

b) ha a bűncselekmény szabadságvesztés-büntetéssel nem büntethető vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem fenyegetett,

c) ha a büntetőeljárás nem vezet a személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására;

d) ha a személyt szabadságelvonással nem járó büntetésnek vagy intézkedésnek, különösen pénzbüntetésnek vagy azt helyettesítő intézkedésnek vethetik alá, még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti;

e) ha a személy – a 13. cikkel összhangban – beleegyezett átadásába, adott esetben egyidejűleg lemondott a specialitás szabályának alkalmazásáról;

f) ha a személy átadása után, az átadását megelőzően elkövetett meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról. A lemondó nyilatkozatot a kibocsátó tagállam illetékes igazságügyi hatóságai előtt kell megtenni, és azt az adott állam belső jogának megfelelően kell jegyzőkönyvbe venni. A

lemondó nyilatkozatot úgy kell megfogalmazni, hogy abból egyértelműen kitűnjön, hogy azt az érintett személy önként és az abból adódó következmények teljes tudatában tette. E célból a személynek jogában áll védőt igénybe venni;

g) ha a személyt átadó végrehajtó igazságügyi hatóság a (4) bekezdéssel összhangban hozzájárulását adja.

(4) A hozzájárulás iránti kérelmet a 8. cikk (1) bekezdésében felsorolt információk és a 8. cikk (2) bekezdése szerinti fordítás kíséretében terjesztik elő a végrehajtó igazságügyi hatóságnak. A hozzájárulást meg kell adni, ha a bűncselekmény, amelyre vonatkozóan azt kérik, e kerethatározat rendelkezései szerint önmagában is átadási kötelezettséget von maga után. A hozzájárulást a 3. cikkben említett okok fennállása esetén meg kell tagadni, egyébként csak a 4. cikkben említett okok miatt tagadható meg. Az erre vonatkozó határozatot legkésőbb a kérelem kézhezvételét követő 30 napon belül hozzák meg.

Az 5. cikkben említett esetekben a kibocsátó tagállamnak meg kell adnia az ott előírt biztosítékokat.”

16. A 2002/584 kerethatározat „További átadás vagy kiadatás” című 28. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Bármely tagállam értesítheti a Tanács Főtitkárságát arról, hogy más, ugyanilyen értelmű nyilatkozatot tett tagállamokkal fenntartott kapcsolataiban vélelmezi, hogy a hozzájárulásukat adták ahhoz, hogy egy személyt – az átadása előtt elkövetett bűncselekményre tekintettel kibocsátott európai elfogatóparancs alapján – más tagállamnak átadjanak, mint a végrehajtó tagállam, amennyiben az adott esetben a végrehajtó igazságügyi hatóság az átadásról szóló határozatában másképpen nem rendelkezik.

(2) Az európai elfogatóparancs alapján a kibocsátó tagállamnak átadott személy a végrehajtó tagállam hozzájárulása nélkül, az átadása előtt elkövetett bűncselekményre tekintettel kibocsátott európai elfogatóparancs alapján az alábbi esetekben átadható a végrehajtó tagállamon kívüli más tagállamnak:

a) ha a keresett személy a végleges szabadon bocsátását követő 45 napon belül nem hagyja el annak a tagállamnak a területét, amelynek átadták, noha erre lehetősége lett volna, vagy elhagyása után visszatér oda;

b) ha a keresett személy beleegyezik abba, hogy európai elfogatóparancs alapján a végrehajtó tagállamtól különböző másik tagállamnak átadják. A lemondó nyilatkozatot [helyesen: beleegyezést] a kibocsátó tagállam illetékes igazságügyi hatóságai előtt kell megtenni, és azt az adott állam belső jogának megfelelően kell jegyzőkönyvbe venni. A lemondó nyilatkozatot [helyesen: beleegyezést] úgy kell megfogalmazni, hogy abból egyértelműen kitűnjön, hogy azt az érintett személy önként és az abból adódó következmények teljes tudatában tette. E célból a személynek jogában áll védőt igénybe venni;

c) ha a keresett személyre a 27. cikk (3) bekezdésének a), e), f) és g) pontja szerint nem vonatkozik a specialitás szabálya.

(3) A végrehajtó igazságügyi hatóság az alábbi szabályok szerint járul hozzá a másik tagállamnak való átadáshoz:

a) a hozzájárulás iránti kérelmet a 9. cikknek megfelelően, a 8. cikk (1) bekezdésében felsorolt információk és a 8. cikk (2) bekezdése szerinti fordítás kíséretében terjesztik elő;

b) a hozzájárulást meg kell adni, ha az alapul szolgáló bűncselekmény e kerethatározat rendelkezései szerint önmagában is átadási kötelezettséget von maga után;

c) a határozatot legkésőbb a kérelem beérkezését követő 30 napon belül hozzák meg;

d) a hozzájárulást a 3. cikkben felsorolt okok fennállása esetén megtagadják, egyébként pedig csak a 4. cikkben említett okok miatt tagadható meg.

Az 5. cikkben említett esetekben a kibocsátó tagállamnak meg kell adnia az ott előírt biztosítékokat.

(4) Az (1) bekezdés ellenére az európai elfogatóparancs alapján átadott személy nem adható ki harmadik államnak azon tagállam illetékes hatóságának hozzájárulása nélkül, amely őt átadta. A hozzájárulást az adott tagállam a rá nézve kötelező egyezményekkel, valamint belső jogával összhangban adja meg.”

B. A holland jog

17. A 2002/584 kerethatározatot a holland jogba a 2004. április 29-i Overleveringswet[4] (a személyek átadásáról szóló törvény) ülteti át.

18. A személyek átadásáról szóló törvény „Hollandia általi átadás” című II. fejezetének „Az átadás feltételei” című 1. szakaszában található 14. cikke, amelynek az (1) és (3) bekezdése ülteti át a 2002/584 kerethatározat 27. cikkének (2), (3) és (4) bekezdését, a következőket mondja ki:

„(1) Az átadás kizárólag azzal az általános feltétellel engedélyezhető, hogy a keresett személyt az átadása előtt elkövetett és az átadás alapjául szolgáló bűncselekményektől eltérő másik bűncselekmények miatt nem vonják büntetőeljárás alá, nem szabnak ki vele szemben szankciót és egyéb módon sem korlátozzák személyi szabadságát, kivéve ha

[…]

f) ehhez a bíróság előzetes hozzájárulását kérték és meg is kapták.

[…]

(3) Az ügyész legkésőbb az (1) bekezdés f) pontjában vagy (2) bekezdésének c) pontjában említett hozzájárulás iránt a kibocsátó igazságügyi hatóság által benyújtott kérelem kézhezvételét követő harmadik napon indítványozza a kérelem bíróság általi vizsgálatát. E célból az ügyész a kérelmet a mellékelt fordítással együtt benyújtja a bírósághoz. A bíróság az (1) bekezdés f) pontjában vagy a (2) bekezdés c) pontjában említett hozzájárulást azon bűncselekmények vonatkozásában adja meg, amelyek esetében a jelen törvény értelmében engedélyezni lehetett volna az átadást. A kérelemről

[4] Stb. 2004., 195. szám.

a kérelem kézhezvételétől számított huszonhét napon belül minden esetben határozatot hoznak. Az ügyész haladéktalanul tájékoztatja a bíróság határozatáról a kibocsátó igazságügyi hatóságot.”

19. E törvény 25. cikkének (1) és (3) bekezdése, amely a II. fejezet „Átadási eljárás” című 2. szakaszának „Az átadásról szóló határozat” című C. címe alatt található, a következőképpen rendelkezik:

„(1) A keresett személy meghallgatása nyilvános, kivéve ha e személy zárt tárgyalást kér, vagy a bíróság ezt a meghallgatásról készült jegyzőkönyvben feltüntetett komoly indokok alapján elrendeli.

[…]

(3) E meghallgatáson a keresett személy védője segítségét veheti igénybe.

[…]”

III. Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A. A C-428/21. PPU. sz. ügy

20. 2021. április 13-án a Fővárosi Törvényszék (Magyarország) a 2002/584 kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének g) pontja és (4) bekezdése értelmében bűncselekmények körének kiterjesztése iránti kérelmet nyújtott be a holland hatóságokhoz HM nigériai állampolgár vonatkozásában, akit egy 2020. május 25-én végrehajtott európai elfogatóparancs alapján adtak át a magyar hatóságoknak, és tartottak fogva Magyarországon. E kérelem célja az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő, az átadása előtt elkövetett bűncselekmény miatti büntetőeljárás lefolytatásának lehetővé tétele volt.

21. Meghallgatása során HM kijelentette, hogy nem kíván lemondani az e kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének f) pontjában előírt specialitás szabálya által biztosított védelemről.

22. E körülmények között a rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia), amelyhez bűncselekmények körének kiterjesztése iránti kérelemmel fordultak, miután elismerte HM tekintetében a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulással kapcsolatos meghallgatáshoz való jogot, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2002/584 kerethatározat] hatékony bírói jogvédelemhez való joggal összefüggésben értelmezett 27. cikke (3) bekezdésének g) pontját és (4) bekezdését, hogy:

– az átadott személynek a kibocsátó tagállamban kell biztosítani meghallgatáshoz való jogának gyakorlását a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatban, amikor e tagállam igazságügyi hatósága [e] kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének f) pontjának megfelelően meghallgatja a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról való esetleges lemondást illetően; vagy

– az átadott személynek abban a tagállamban kell biztosítani meghallgatáshoz való jogának gyakorlását, amely az átadást korábban lefolytatta, a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulás megadására irányuló eljárás keretében?

2) Ha az átadott személynek a [2002/584 kerethatározat] 27. cikkének (4) bekezdése szerinti, a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való jogának gyakorlását abban a tagállamban kell biztosítani, amely az átadást korábban lefolytatta, akkor ezt milyen módon kell e tagállamnak számára lehetővé tennie?”

B. C-429/21. PPU. sz. ügy

23. 2021. május 3-án a Procureur des Konings van het Parket van Brussel (brüsszeli ügyészség királyi ügyésze, Belgium) a 2002/584 kerethatározat 28. cikkének (3) bekezdése szerinti további átadás engedélyezése iránti kérelmet nyújtott be a holland hatóságokhoz, TZ holland állampolgár vonatkozásában, akit európai elfogatóparancs alapján bocsátottak a belga hatóságok rendelkezésére, és Belgiumban tartottak fogva. E kérelem célja annak lehetővé tétele volt, hogy TZ-t átadják a német hatóságoknak az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő, az átadása előtt elkövetett bűncselekmény miatti büntetőeljárás lefolytatása céljából.

24. E körülmények között a rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság), amelyhez további átadás iránti kérelemmel fordultak, miután elismerte TZ tekintetében a további átadással kapcsolatos meghallgatáshoz való jogot, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2002/584 kerethatározat] hatékony bírói jogvédelemhez való joggal összefüggésben értelmezett 28. cikkének (3) bekezdését, hogy:

– a kibocsátó tagállamnak átadott azon személy számára, aki ellen európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, a harmadik állam által az átadást megelőzően elkövetett cselekmények miatt kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás keretében a kibocsátó tagállamban, e tagállam igazságügyi hatósága előtt kell biztosítani meghallgatáshoz való jogának gyakorlását az [e] kerethatározat 28. cikkének (3) bekezdése szerinti további átadáshoz való hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben; vagy

– az átadott személynek abban a tagállamban kell biztosítani meghallgatáshoz való jogának gyakorlását, amely az átadást korábban lefolytatta, a további átadáshoz való hozzájárulás megadására irányuló eljárás keretében?

2) Ha az átadott személynek a [2002/584 kerethatározat] 28. cikkének (3) bekezdése szerinti, a további átadáshoz való hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való jogának gyakorlását abban a tagállamban kell biztosítani, amely az átadást korábban lefolytatta, akkor ezt milyen módon kell e tagállamnak számára lehetővé tennie?”

IV. A Bíróság előtti sürgősségi eljárás

25. A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikke alapján kérte a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmek sürgősségi eljárásban történő elbírálását. E kérelem alátámasztása érdekében arra hivatkozott, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések az EUM-Szerződés harmadik részének V. címe alá tartozó kerethatározat értelmezésére vonatkoznak.

26. A sürgősség kritériumát illetően a kérdést előterjesztő bíróság a C-428/21. PPU. sz. ügyben jelezte, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem időpontjában HM Magyarországon előzetes letartóztatásban volt. E bíróság megjegyezte, hogy ha hozzájárulna a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez, HM további cselekmények miatt is előzetes letartóztatásba kerülhetne, ami e fogva tartás időtartamának meghosszabbítását és elítélés esetén súlyosabb büntetés kiszabását vonhatná maga után. Ezzel szemben, ha az említett bíróság elutasítja a bűncselekmények körének kiterjesztésére irányuló kérelmet, a kibocsátó tagállam illetékes hatósága főszabály szerint nem lenne jogosult arra, hogy HM-et előzetes letartóztatásba helyezze az e kérelemmel érintett cselekmények miatt, és elítélése esetén e tagállam illetékes igazságügyi hatósága főszabály szerint nem lenne jogosult az e cselekmények miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtására. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adott válasza közvetlen és döntő befolyással van HM magyarországi fogva tartásának időtartamára.

27. A C-429/21. PPU. sz. ügyben a kérdést előterjesztő bíróság jelezte, hogy TZ Belgiumban fogva tartásban van, amíg a német hatóságok által vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása érdekében a Németországba történő további átadáshoz való hozzájárulás iránti kérelemről nem határoz. Megjegyezte, hogy a Bíróság határozata hatással van e személy Belgiumban való fogva tartásának fenntartására.

28. E körülmények között a Bíróság első tanácsa 2021. július 29-én úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy ezt a két ügyet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el. Úgy döntött továbbá, hogy az eljárás írásbeli és szóbeli szakaszának lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesíti ezeket az ügyeket, és írásbeli választ igénylő kérdéseket tesz fel a holland kormánynak.

29. Írásbeli észrevételeket nyújtott be az Openbaar Ministerie (ügyészség, Hollandia), a holland kormány és az Európai Bizottság. A holland kormány szintén írásban válaszolt a Bíróság által feltett kérdésekre. Az ügyészség, a holland, az ír, a francia és a magyar kormány, valamint a Bizottság a 2021. szeptember 8-án tartott tárgyaláson szóbeli észrevételeket terjesztett elő.

V. Értékelés

30. A kérdést előterjesztő bíróság, miután megállapította, hogy az átadott személynek a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való joga a hatékony bírói jogvédelemhez való joggal szorosan összefüggő védelemhez való jogának részét képezi,[5] a jelen két ügyben előzetes döntéshozatal céljából két kérdést terjeszt a Bíróság elé: az elsővel azt kívánja

[5] E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság Campos Sánchez-Bordona főtanácsnok Openbaar Ministerie (Okirat-hamisítás) ügyre vonatkozó indítványára (C-510/19, EU:C:2020:494, 87. pont) hivatkozik.

megtudni a Bíróságtól, hogy e személynek mely tagállamban kell biztosítani a meghallgatáshoz való jogának gyakorlását, a másodikkal pedig azt, hogy e jog milyen módon gyakorolható abban az esetben, ha azt a végrehajtó tagállamban kell biztosítani.

31. E tekintetben először is hangsúlyozom, hogy a 2002/584 kerethatározat nem biztosítja kifejezetten az átadott személy számára a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való jogot, és hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata még nem foglalkozott ezzel a kérdéssel. [6]

32. Ennélfogva, mielőtt megkezdeném a két előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálatát, megvizsgálom, hogy e kerethatározatnak a Charta 47. cikkében foglalt hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében értelmezett releváns rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy az átadott személynek joga van ahhoz, hogy egy kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatban meghallgassák.

A. Az átadott személy kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatban történő meghallgatáshoz való jogáról

33. Megjegyzem, hogy bár az európai elfogatóparancs kibocsátásával összefüggésben a 2002/584 kerethatározat 14. cikke előírja, hogy az elfogott személynek, amennyiben nem egyezik bele az átadásába, joga van ahhoz, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság kihallgassa, e kerethatározat hallgat a már átadott személy azon jogáról, hogy a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatban meghallgassák.

34. Mindemellett úgy vélem, hogy a 2002/584 kerethatározat releváns rendelkezéseinek a kerethatározat célkitűzései és a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében történő értelmezése lehetővé teszi a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való jog elismerését az átadott személy számára.

35. Először is emlékeztetek arra, hogy bár a 2002/584 kerethatározat a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásának a kölcsönös elismerés elvén alapuló és a tagállamok közötti nagy fokú bizalomra épülő rendszerét hozza létre, [7] tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és összhangban van az EUSZ 6. cikkben elismert és a Chartában, [8] különösen a Charta 47. cikkének második bekezdésében kifejezésre juttatott alapelvekkel.

36. E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy a bármely eljárásban érvényesülő meghallgatáshoz való jog, amely szerves részét képezi a védelemhez való jog tiszteletben tartásának, amely az uniós jog Charta 47. cikkébe foglalt általános elvének minősül, mindenki számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy hasznos és hatékony módon ismertesse álláspontját a közigazgatási eljárásban, és minden olyan határozat meghozatala előtt, amely az érdekeit hátrányosan érintheti. [9]

6 Bár ezt a jogot a teljesség kedvéért Campos Sánchez-Bordona főtanácsnok is elismerte az Openbaar Ministerie (Okirat-hamisítás) ügyre vonatkozó indítványában (C-510/19, EU:C:2020:494, 84–89. pont), a Bíróság 2020. november 24-i Openbaar Ministerie (Okirat-hamisítás) ítéletében (C-510/19, EU:C:2020:953) e kérdésről nem határozott.

7 Lásd a 2002/584 kerethatározat (5), (6) és (10) preambulumbekezdését.

8 Lásd a 2002/584 kerethatározat (12) preambulumbekezdését.

9 Lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i Sacko ítélet (C-348/16, EU:C:2017:591, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37. Másodszor, a Bíróság mindenekelőtt már kimondta, hogy a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulás megadásáról szóló határozat különbözik az európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkozó határozattól, és az érintett személy tekintetében az utóbbi határozat joghatásaitól eltérő joghatásokat fejt ki.[10] Véleményem szerint ugyanez vonatkozik a további átadáshoz való hozzájárulás megadására vonatkozó határozatra is.

38. Ezt követően a 2002/584 kerethatározat 27. cikkének (4) bekezdése, valamint 28. cikke (3) bekezdésének b) és d) pontja szerint a kiegészítő hozzájárulás megadására akkor kerül sor, ha az a bűncselekmény, amelynek vonatkozásában azt kérték, az e kerethatározat szerinti átadási kötelezettséget von maga után, és azt a végrehajtás kötelező vagy mérlegelhető megtagadásának ugyanazon okai alapján tagadják meg, mint amelyeket az európai elfogatóparancs esetében az említett kerethatározat 3. és 4. cikke előír.

39. Végül az európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatos eljáráshoz hasonlóan a bűncselekmények körének kiterjesztésére és a további átadásra vonatkozó eljárások – amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, és ellentétben a magyar kormány által a tárgyaláson képviselt álláspontt al – szintén sérthetik az átadott személy szabadsághoz való jogát, mivel az átadás alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő bűncselekményre vonatkoznak, e személlyel szemben súlyosabb büntetés kiszabásához vezethetnek.[11]

40. Véleményem szerint tehát párhuzamot kell vonni egyrészt az első átadás során biztosított jog, másrészt pedig a bűncselekmények körének kiterjesztése vagy a további átadás során alkalmazott jog között, és meg kell állapítani, hogy az átadott személynek a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben történő meghallgatásának szükségessége ugyanazokon a követelményeken alapul, mint amelyek az első átadásával kapcsolatos meghallgatáshoz való jogát igazolják.[12]

41. Következésképpen úgy vélem, hogy a 2002/584 kerethatározat Charta 47. cikkében rögzített hatékony bírói jogvédelem elvével összefüggésben értelmezett 27. cikke (3) bekezdésének g) pontját és (4) bekezdését, valamint 28. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az átadott személyt meg kell hallgatni a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatban.

42. Ennek pontosítását követően a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések arra vonatkoznak, hogy mely tagállamban és milyen szabályok szerint gyakorolható az átadott személy meghallgatáshoz való joga.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

43. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés arra vonatkozik, hogy az átadott személy mely tagállamban gyakorolhatja a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való jogát.

[10] 2020. november 24-i Openbaar Ministerie (Okirat-hamisítás) ítélet (C-510/19, EU:C:2020:953, 60. pont).

[11] Lásd: 2020. november 24-i Openbaar Ministerie (Okirat-hamisítás) ítélet (C-510/19, EU:C:2020:953, 62. pont).

[12] Egyébiránt, a 2002/584 kerethatározat 27. és 28. cikkének olyan értelmezése, amely szerint azok nem ismerik el az átadott személynek a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való jogát, míg a kerethatározat 14. cikke ugyanezt a jogot biztosítja az (első) átadás iránti kérelemmel összefüggésben elfogott személy számára, indokolatlan eltéréseket teremtene két összehasonlítható és az érintett személy számára megtorló jellegű helyzet között, és az megkérdőjelezhetné e rendelkezések összeegyeztethetőségét az átadott személy alapvető jogaival.

44. A kérdést előterjesztő bíróság, miután megállapította, hogy a 2002/584 kerethatározat e tekintetben semmilyen szabályt nem tartalmaz, a C-428/21. PPU. sz. ügyben lényegében két esetet vázol fel. Az első szerint az átadott személy a kibocsátó tagállamban gyakorolhatja a meghallgatáshoz való jogát, amikor e tagállam igazságügyi hatósága e személyt meghallgatja az e kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdésében hivatkozott specialitás szabályának alkalmazásáról való esetleges lemondással kapcsolatban. A második szerint az említett személy a végrehajtó tagállamban gyakorolhatja a meghallgatáshoz való jogát a hozzájárulás megadására irányuló eljárás keretében. Ez utóbbi esetben e bíróság szerint a végrehajtó igazságügyi hatóság vagy egyszerűen tudomást szerezhet a meghallgatásról (a kibocsátó tagállamban) készült jegyzőkönyvről, vagy meghallgatást tarthat.

45. A C-429/21. PPU. sz. ügyben a kérdést előterjesztő bíróság szintén két esetet vázol fel. Az első szerint az átadott személy a második európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás keretében a kibocsátó tagállamban gyakorolhatja a meghallgatáshoz való jogát. A második eset szerint e személy a végrehajtó tagállamban gyakorolhatja a meghallgatáshoz való jogát.

46. Mindenekelőtt megjegyzem, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés nem korlátozódik arra, hogy az átadott személynek mely – fizikai helyszínként értelmezett – tagállamban kell biztosítani a meghallgatáshoz való jogának gyakorlását, hanem főként arra a kérdésre vonatkozik, hogy mely tagállam bíróság tekintetében kell biztosítani az átadott személy részére meghallgatáshoz való jogának gyakorlását. [13]

47. E tekintetben először is emlékeztetek arra, hogy a 2002/584 kerethatározat 3. és 4. cikke értelmében, amelyekre e kerethatározat 27. cikkének (4) bekezdése és 28. cikke (3) bekezdésének d) pontja utal, a végrehajtó igazságügyi hatóság feladata annak vizsgálata, hogy nem állnak-e fenn az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának olyan okai, amelyek a kiegészítő hozzájárulás megtagadását is magukkal vonják. A kibocsátó tagállam igazságügyi hatósága még a kölcsönös elismerés elvére figyelemmel sem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a kiegészítő hozzájárulás megtagadásának okairól határozzon. A végrehajtó igazságügyi hatóságra hárul tehát az a kötelezettség, hogy az átadott személyt a végrehajtó tagállam jogának megfelelően e tárgyban meghallgassa. [14]

48. Ennélfogva számomra elengedhetetlennek tűnik, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság – a jelen ügyben a holland igazságügyi hatóság – legalábbis részt vegyen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre adott válaszban megvizsgált részletes szabályok szerint abban az eljárásban, amelyben az átadott személy gyakorolja a meghallgatáshoz való jogát, amikor ez az eljárás a kibocsátó tagállamban, a jelen esetben a C-428/21. PPU. sz. ügyben Magyarországon, a C-429/21. PPU. sz. ügyben pedig Belgiumban zajlik.

[13] Ez hallgatólagosan kitűnik a kérdést előterjesztő bíróság által felvázolt alternatív esetek leírásából is, amikor is e bíróság felveti annak lehetőségét, hogy a C-428/21. PPU. sz. ügyben az átadott személyt „az átadást lefolytató államban” hallgatják meg, és e jogot akkor gyakorolják, „[amikor] a végrehajtó igazságügyi hatóság […] tudomást [szerezhet] [a] [a kibocsátó tagállamban a] meghallgatásról készült jegyzőkönyvről”.

[14] Amint arra Cruz Villalón főtanácsnok a West ügyre vonatkozó állásfoglalásában (C-192/12 PPU, EU:C:2012:322, 87. pont) rámutatott, a végrehajtó tagállam minden további átadáshoz való hozzájárulására vonatkozó követelménynek az olyan egyszerű esetben, mint amely a 2002/584 kerethatározat 28. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten szerepel, lényegében az a célja, hogy lehetővé tegye e tagállam számára azt, hogy megőrizze ellenőrzését valamely személy másik tagállamnak való átadásának értelme és célja felett, különösen az átadás hatálya alá tartozó személy jogainak és szabadságainak tiszteletben tartását, valamint az átadással elkerülhetetlenül együtt járó korlátozásokat első fokon biztosító tagállamként. Bár ez az állásfoglalás a további átadáshoz való hozzájárulás esetére vonatkozik, véleményem szerint ugyanez az elv alkalmazandó a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulás esetére is.

49. Ezen értelmezésre tekintettel, és ellentétben azzal, amit a kérdést előterjesztő bíróság az első feltevésében felvázolt, kétlem, hogy az átadott személy minden további nélkül a kibocsátó tagállamban gyakorolhatná a meghallgatáshoz való jogát, amikor e tagállam igazságügyi hatósága a specialitás szabályának alkalmazásáról való esetleges lemondást illetően meghallgatja, vagy amikor a második végrehajtó igazságügyi hatóság határoz a második európai elfogatóparancs végrehajtásáról.

50. Figyelemmel ugyanis arra, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság továbbra is hatáskörrel rendelkezik a kiegészítő hozzájárulási eljárást illetően, amelyet a végrehajtó tagállam joga szabályoz, számomra nyilvánvalónak tűnik, hogy az átadott személy meghallgatáshoz való joga gyakorlásának lehetővé kell tennie számára, hogy a végrehajtó tagállam joga szerint e hatóság elé terjessze álláspontját a bűncselekmények körének kiterjesztésével vagy a további átadással kapcsolatban. Amint arra a kérdést előterjesztő bíróság helyesen rámutat, a C-428/21. PPU. sz. ügyben a kibocsátó tagállam igazságügyi hatósága nem rendelkezik hatáskörrel a bűncselekmények körének kiterjesztésével kapcsolatos döntést illetően, a C-429/21. PPU. sz. ügyben pedig az a keret, amelyben a második végrehajtó igazságügyi hatóság határoz a második európai elfogatóparancs végrehajtásáról, nem szükségszerűen ugyanaz, mint amelyben az első végrehajtó igazságügyi hatóság határoz a további átadásról.[15]

51. Egyébiránt az, hogy bizonyos helyzetekben a 2002/584 kerethatározat lehetővé teszi az átadott személy számára, hogy az átadását követően lemondjon a specialitás szabályáról, vagy hogy beleegyezzen a további átadásba a kibocsátó tagállam illetékes igazságügyi hatóságai előtt és e tagállam jogával összhangban,[16] véleményem szerint nem ellentétes e következtetéssel. Ezt a lehetőséget ugyanis, amely eltérést enged attól a szabálytól, amely szerint a specialitás szabályáról való lemondásra vagy az átadásba való beleegyezésre általában a végrehajtó tagállam illetékes igazságügyi hatósága előtt kerül sor,[17] e személynek a kibocsátó tagállamban való jelenléte, valamint az indokolja, hogy ilyen helyzetekben, amikor a „döntés” csak az átadott személyen múlik, az uniós jogalkotó a hatékonyság érdekében lehetővé tette, hogy az a kibocsátó tagállam illetékes hatóságai előtt gyakorolhassa azon jogait, amelyeket rendesen a végrehajtó igazságügyi hatóság előtt gyakorolna.

52. Másodszor, ami azon hely meghatározását illeti, ahol az átadott személyt meg kell hallgatni, előzetesen megjegyzem, hogy az EUMSZ 267. cikk első bekezdése értelmében a Bíróság hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a Szerződések értelmezése vagy az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége vagy értelmezése tekintetében. Az uniós jog tényleges ügyekre történő alkalmazása, *a fortiori* a tagállamokat az uniós jogi keretrendszer végrehajtása során megillető mérlegelési mozgástér keretében elfogadott nemzeti

[15] Ugyanezen okokból úgy vélem, hogy a Campos Sánchez-Bordona főtanácsnok Openbaar Ministerie (Okirat-hamisítás) ügyre vonatkozó indítványában (C-510/19, EU:C:2020:494, 90. pont) kifejtett álláspontot – amely szerint a védelemhez való jog tiszteletben tartása a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben vagy úgy valósulhat meg, hogy meghallgatást biztosítanak a kibocsátó tagállamban, a 2002/584 kerethatározat 27. cikkében előírt eljárás keretében, vagy pedig úgy, hogy előzetes eljárási követelményként lehetőséget biztosítanak az említett kiterjesztéssel szembeni jogorvoslatra a kibocsátó hatóság előtt, még mielőtt e hatóság megküldhetné a kérelmet a végrehajtó igazságügyi hatósághoz – úgy kell értelmezni, hogy mivel a végrehajtó igazságügyi hatóság marad az illetékes a kiegészítő hozzájárulás iránti eljárást illetően, az átadott személy meghallgatáshoz való joga nem gyakorolható egyszerűen a kibocsátó tagállam illetékes hatóságai előtt, hanem legalább a végrehajtó igazságügyi hatóság részvételét igényli.

[16] Lásd a 2002/584 kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének f) pontját, amely akkor alkalmazandó, ha e személy a végrehajtó igazságügyi hatóság előtt még nem mondott le a specialitás szabályáról e kerethatározat 13. cikke (1) bekezdésének, illetve 28. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően.

[17] Lásd a 2002/584 kerethatározat 13. cikkének (1) bekezdését.

szabályok alkalmazása azonban lényegében a nemzeti bíróságokra tartozik.[18] Ezzel szemben a Bíróság feladata az általános keret egyértelművé tétele, valamint adott esetben iránymutatás szolgáltatása a rendelkezésre álló jogi eszközök uniós joggal való összeegyeztethetőségéről.

53. Ennek pontosítását követően úgy vélem, hogy mivel a 2002/584 kerethatározat nem tartalmaz ilyen értelmű szabályokat, az átadott személy meghallgatáshoz való jogának gyakorlására vonatkozó gyakorlati szabályokat a végrehajtó tagállam és a kibocsátó tagállam illetékes igazságügyi hatóságai közötti megállapodás útján kell meghatározni, tiszteletben tartva az eljárási autonómia elvét és figyelembe véve azt a tényt, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság rendelkezik hatáskörrel a kiegészítő hozzájárulásról szóló határozat elfogadására, valamint hogy az érintett igazságügyi hatóságok közötti valamennyi megállapodásnak tiszteletben kell tartania az átadott személy alapvető jogait és többek között a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát.

54. Maga a 2002/584 kerethatározat is szolgáltat példákat az illetékes igazságügyi hatóságok közötti együttműködéssel kapcsolatban. Így e kerethatározat 19. cikkének (2) bekezdése azt írja elő, hogy az európai elfogatóparancsról való döntésig a keresett személyt a végrehajtó tagállam jogának, „a kibocsátó és a végrehajtó igazságügyi hatóság közötti közös megállapodásban meghatározott feltételeknek” megfelelően hallgatják ki, e kerethatározat 31. cikkének (2) bekezdése pedig azt rögzíti, hogy a tagállamok az említett kerethatározat elfogadásakor hatályban lévő két- vagy többoldalú megállapodásokat vagy megegyezéseket továbbra is alkalmazhatják, illetve a 2002/584 kerethatározat hatálybalépését követően két- vagy többoldalú megállapodásokat vagy megegyezéseket köthetnek, amennyiben e fennálló vagy új megállapodások vagy megegyezések lehetővé teszik e kerethatározat rendelkezéseinek kiterjesztését vagy kibővítését, és hozzájárulnak az olyan személyek átadásával kapcsolatos eljárások további egyszerűsítéséhez és megkönnyítéséhez, akik ellen európai elfogatóparancsot adtak ki.

55. Egyébiránt az a lehetőség, hogy a gyakorlati végrehajtási részletszabályok meghatározását a végrehajtó és a kibocsátó igazságügyi hatóság közötti megállapodásra hagyják, összhangban van az Unióban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés rendszerének jellegével és logikájával,[19] valamint a 2002/584 kerethatározat szellemével, amely a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásának a kölcsönös elismerés elvén alapuló rendszerét hozza létre, és amely a tagállamok közötti nagy fokú bizalomra épül.[20]

56. Ami közelebbről a kérdést előterjesztő bíróság által felvázolt eseteket illeti, egyrészt úgy vélem, hogy a releváns uniós szabályozásban semmi nem zárja ki, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által felvázolt második esetnek megfelelően az átadott személyt a végrehajtó igazságügyi hatóság hallgassa meg a végrehajtó tagállamban, a kiegészítő hozzájárulás megadására irányuló eljárás keretében, noha e személynek a kibocsátó tagállamban való jelenléte, illetve fogva tartása – mint az alapügyekben - a gyakorlatban különösen nehézkessé teszi az érintett hatóságok, illetve személy számára ezt az egyébként elvont szempontból a legközvetlenebb megoldást.[21]

[18] Lásd ebben az értelemben többek között: Bobek főtanácsnok Van Ameyde España ügyre vonatkozó indítványa (C-923/19, EU:C:2021:125, 49. és 50. pont).

[19] Lásd például a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 130., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 143., 16. o.) 22. cikkének (5) bekezdését és 24. cikkének (3) bekezdését.

[20] Lásd a 2002/584 kerethatározat (6) és (10) preambulumbekezdését.

[21] Tekintettel arra, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság rendelkezik hatáskörrel a végrehajtó tagállam jogának megfelelően a kiegészítő hozzájárulásról való határozatot illetően.

57. Másrészt úgy vélem, hogy a releváns uniós szabályozással nem ellentétes az sem, hogy az átadott személyt a kibocsátó tagállamban is meghallgathassák. Az a tény, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság hatáskörrel rendelkezik a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelem elbírálására a végrehajtó tagállam jogának megfelelően, nem jelenti azt, hogy az átadott személy számára lehetővé kell tenni, hogy feltétlenül ez utóbbi tagállam területén gyakorolhassa a meghallgatáshoz való jogát.

58. Amint ugyanis az már említésre is került, a 2002/584 kerethatározat ugyanis – az érintett személyek alapvető jogainak tiszteletben tartása mellett – a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásának a kölcsönös elismerés elvén alapuló és a tagállamok közötti nagy fokú bizalomra épülő rendszerét hozza létre. Ezenkívül a Bíróság már kimondta, hogy e kerethatározat 27. és 28. cikkét – mivel azok a kölcsönös elismerés elve alóli eltérést engedő szabályokat írnak elő – nem lehet úgy értelmezni, mint amelyek az említett kerethatározat által kitűzött azon cél semlegesítéséhez vezetnek, amely a tagállamok igazságügyi hatóságai közötti átadások megkönnyítésére és meggyorsítására irányul, azon kölcsönös bizalomra tekintettel, amelynek fenn kell állnia közöttük.[22] Az ezzel ellentétes megoldás *de facto* a például a kiadatás területén alkalmazandó eljárásokhoz hasonló nagyon nehézkes eljárások ismételt bevezetését eredményezné, veszélyeztetve az ugyanezen kerethatározat által bevezetett mechanizmus hatékonyságát.

59. Ebben az összefüggésben úgy vélem továbbá, hogy az uniós joggal nem ellentétes az, hogy az átadott személy kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben történő meghallgatására a specialitás szabályáról való esetleges lemondásra vagy a további átadás elfogadására irányuló eljárás során kerüljön sor,[23] feltéve hogy a e meghallgatás e két eljárástól egyértelműen elkülönül, és az érintett személyt tájékoztatták arról, hogy a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos álláspontját a végrehajtó igazságügyi hatóságnak címezi, és azt a végrehajtó tagállam joga szerint fogják elbírálni.

60. E körülmények között azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre azt a választ adja, hogy a 2002/584 kerethatározatot, különösen a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 27. cikke (3) bekezdésének g) pontját és (4) bekezdését, valamint 28. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az első európai elfogatóparancs végrehajtását követően átadott személy számára lehetővé kell tenni, hogy a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben az e kérelem elbírálására hatáskörrel rendelkező igazságügyi hatósággal szemben gyakorolja meghallgatáshoz való jogát, függetlenül attól, hogy e személyt a végrehajtó tagállamban vagy a kibocsátó tagállamban hallgatják meg.

C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

61. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés arra vonatkozik, hogy az átadott személy számára milyen módon kell biztosítani a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatban a meghallgatáshoz való jogának gyakorlását abban az esetben, ha e személynek e jogát a végrehajtó tagállamban kell tudnia gyakorolnia.

[22] Lásd ebben az értelemben: 2020. szeptember 24-i Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (A specialitás elve) ítélet (C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, 35. pont).

[23] A 2002/584 kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének f) pontja, illetve 28. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján.

62. A kérdést előterjesztő bíróság mindkét alapügyben pontosítja, hogy az átadott személyeket nem idézték, és nem voltak jelen a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelmek elbírálása során, továbbá képviseletük céljából ügyvéd sem járt el. A C-428/21. PPU. sz. ügyben e bíróság azt is pontosítja, hogy a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez való hozzájárulás iránti kérelemhez csatolták az átadott személy kihallgatásáról a kibocsátó tagállam (Magyarország) igazságügyi hatósága általi készített jegyzőkönyvet, és e személy kijelentette, hogy nem kíván lemondani a specialitás szabályának alkalmazásáról.

63. Előzetesen emlékeztetek arra, hogy az uniós jog konkrét esetekre történő alkalmazása alapvetően a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik, míg a Bíróság adott esetben iránymutatást adhat a rendelkezésre álló jogi eszközök uniós joggal való összeegyeztethetőségéről.[24]

64. Ennek pontosítását követően, hasonlóan ahhoz, amire az első kérdésre adott válaszomban rámutattam,[25] úgy vélem, hogy különös szabály hiányában az átadott személy kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való jogának gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat a végrehajtó tagállam és a kibocsátó tagállam érintett igazságügyi hatóságai közötti megállapodás útján kell meghatározni, tiszteletben tartva az eljárási autonómia elvét és figyelembe véve azt a tényt, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság rendelkezik hatáskörrel a kiegészítő hozzájárulásról szóló határozat elfogadására, valamint hogy az érintett igazságügyi hatóságok közötti valamennyi megállapodásnak tiszteletben kell tartania az átadott személy alapvető jogait és többek között a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát.

65. Ami közelebbről az átadott személy kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemmel kapcsolatos meghallgatáshoz való joga gyakorlásának konkrét módjait illeti, először is úgy vélem, hogy az illetékes nemzeti hatóságok – amennyiben ezt a nemzeti szabályozás lehetővé teszi – az Unióban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés jogi keretét alkotó egyéb eszközökre is támaszkodhatnak. Ez a keret szolgálhat hivatkozási pontként e hatóságok számára, elkerülve azt, hogy az alkalmazandó normák sokfélesége vagy a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelem kapcsán érintett két tagállamban az átadott személyre vonatkozó garanciák helytelen és időigényes megkettőzése veszélyeztethesse az európai elfogatóparancs mechanizmusának hatékonyságát.[26]

66. Ezen eszközök közül mindenekelőtt kiemelem az átadott személy ideiglenes átadását, amelyet többek között a 2014/41 irányelv 22. és 23. cikke ír elő a büntetőügyekben folytatott európai nyomozási cselekmény foganatosítása érdekében,[27] jóllehet az érintett hatóságok számára különösen terhes intézkedésről van szó. Véleményem szerint ugyanez vonatkozik a végrehajtó igazságügyi hatóságnak az átadott személy meghallgatása céljából a kibocsátó tagállamba való esetleges elutazására.

67. Ezt követően utalok az audiovizuális közvetítés mechanizmusaira, különösen a videokonferenciára. Ezen eszközök használatát többek között a 2014/41 irányelv 24. cikke írja elő, amely lehetővé teszi az igazságügyi hatóság számára, hogy európai nyomozási határozatot bocsásson ki annak érdekében, hogy gyanúsítottként vagy vádlottként egy másik tagállam területén tartózkodó személyt hallgassanak ki. Anélkül, hogy meg kívánnám sérteni a nemzeti

[24] Lásd a jelen indítvány 52. pontját.

[25] Lásd a jelen indítvány 53–55. pontját.

[26] E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a 2002/584 kerethatározat 27. cikkének (4) bekezdése és 28. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemről szóló határozatot legkésőbb 30 nappal e kérelem kézhezvételét követően hozzák meg.

[27] Úgy vélem, hogy ezen irányelvnek a jelen ügyre való alkalmazhatóságától függetlenül, amelyet a holland hatóságok és a Bizottság észrevételeikben vitatnak, semmi nem akadályozza meg a nemzeti hatóságokat abban, hogy ezen eszközt igénybe vegyék az európai elfogatóparancs mechanizmusának végrehajtására irányuló eljárásaik során.

hatóságok előjogait, számomra úgy tűnik, hogy ez az eszköz különösen alkalmas arra, hogy lehetővé tegye a kibocsátó tagállamban tartózkodó átadott személy számára, hogy gyakorolhassa a végrehajtó igazságügyi hatóság általi meghallgatáshoz való jogát azt megelőzően, hogy ez utóbbi határozatot hozna a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemről, anélkül hogy szükséges lenne a végrehajtó tagállamba való átszállítása. [28]

68. Végül úgy vélem, hogy a jelen ügyhöz hasonló helyzetekben az uniós joggal nem ellentétes az sem, hogy az átadott személy meghallgatáshoz való jogát az írásbeli eljárás igénybevételével lehessen gyakorolni. Ezt az eljárást többek között az (EU) 2016/343 irányelv [29] 8. cikke írja elő, amely míg az (1) bekezdésében kimondja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottaknak és a vádlottaknak joguk van a tárgyalásukon jelen lenni, a (6) bekezdésében rögzíti, hogy ez a cikk nem érinti azokat a nemzeti szabályokat, amelyek előírják, hogy az eljárást, vagy annak bizonyos szakaszait írásban folytassák le, amennyiben ez a tisztességes eljáráshoz való joggal összhangban áll.

69. Véleményem szerint egy ilyen eljárás lehetővé tehetné az érintett személy számára, hogy kifejtse véleményét, és a végrehajtó hatóság a tények ismeretében határozzon a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemről, e hatóság azon lehetőségének sérelme nélkül, hogy kiegészítő információkat kérjen a kibocsátó tagállam illetékes igazságügyi hatóságától a 2002/584 kerethatározat 15. cikkének (2) bekezdése alapján.

70. A 2002/584 kerethatározat ilyen értelmezése álláspontom szerint egyébként összhangban van az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény, a továbbiakban: EJEE) 6. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlatával, amelynek megfelel a Charta 47. cikkének második bekezdése. [30]

71. Az EJEB szerint ugyanis a kiadatási eljárás, amelyből lényegében az európai elfogatóparancs rendszere következik, nem kérdőjelezi meg valamely felperes polgári jogi jogait és kötelezettségeit, és nem függ össze az EJEE 6. cikke (1) bekezdése értelmében vett büntetőjogi vádak megalapozottságával sem. [31] Mindenesetre az EJEB rámutatott, hogy az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése nem ír elő abszolút kötelezettséget a nyilvános tárgyalás tartására vonatkozóan, és nem követeli meg feltétlenül valamennyi eljárásban tárgyalás tartását. [32] E tekintetben, bár igaz, hogy az uniós jog a Charta 52. cikke (3) bekezdésének megfelelően kiterjedtebb védelmet

[28] Megjegyzem, hogy az igazságszolgáltatás digitalizálása, ideértve a távközlési technológiák – mint például a videokonferenciák – használatát, az Unió által az igazságszolgáltatási rendszer rezilianciájának megerősítésére és az online munkakapacitásának bővítésére irányulóan követett célok között szerepel, és hogy a Bizottság az Unió tagállamai közötti határokon átnyúló igazságügyi együttműködés terén a digitális csatorna alapértelmezett opcióként való bevezetését javasolja (lásd többek között: a Bizottság 2020. december 2-i közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, COM(2020) 710 final, Az igazságszolgáltatás digitalizációja az Európai Unióban – Lehetőségek eszköztára). Egyébiránt a 2019–2023-as időszakra szóló európai e-igazságügyi cselekvési terv (HL 2019. C 96., 9. o.) prioritásai között hivatkozik a videokonferencia alkalmazására a határokon átnyúló eljárásokban.

[29] A büntetőeljárás során az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.).

[30] Lásd az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatokat (HL 2007. C 303., 17. o.).

[31] Lásd ebben az értelemben többek között: EJEB, 2014. szeptember 4., Trabelsi kontra Belgium (CE:ECHR:2014:0904JUD000014010, 160. §, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[32] Ez a helyzet többek között azokban az ügyekben, amelyekben nem merül fel a hitelesség kérdése, vagy amelyek nem vetnek fel vitát olyan tények tekintetében, amelyek tárgyalás tartását igényelték volna, és amelyekről a bíróságok a felek által előterjesztett kérelmek és más iratok alapján méltányosan és észszerű módon dönthetnek (EJEB, 2006. november 23., Jussila kontra Finnország, CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, 41. §).

nyújthat, mint amely az említett 6. cikk (1) bekezdéséből következik, a Bíróság tudomásul vette az EJEB ezen ítélkezési gyakorlatát, kifejtve, hogy ugyanígy sem a Charta 47. cikkének második bekezdése, sem annak bármely más rendelkezése nem ír elő ilyen kötelezettséget. [33]

72. Másodszor hozzáteszem, hogy függetlenül az átadott személy meghallgatáshoz való joga gyakorlati végrehajtási módjaitól, elengedhetetlen, hogy biztosítékokat alakítsanak ki annak érdekében, hogy minden körülmények között biztosítsák az átadott személy meghallgatáshoz való jogának hatékony gyakorlását. E biztosítékok véleményem szerint elsősorban az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogra, valamint a tolmácsoláshoz és a lényeges eljárási iratok [34] lefordításához való hozzáférésre vonatkoznak, amennyiben e jogok gyakorlása szükséges.

73. Konkrétan, az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárásokban az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot többek között a 2013/48/EU irányelv [35] 10. cikke írja elő. E rendelkezés magában foglalja először is az ügyvédi segítség igénybevételéhez való tényleges jogot, ezt követően az ügyvéddel való találkozáshoz és kommunikációhoz való jogot, végül pedig az ahhoz való jogot, hogy az ügyvéd jelen legyen az érintett személy kihallgatása során, valamint hogy azon részt vegyen.

74. Ezenkívül véleményem szerint fontos, hogy abban az esetben, ha az átadott személy a végrehajtó igazságügyi hatóság távollétében gyakorolja a kibocsátó tagállam illetékes hatóságai előtt a meghallgatáshoz való jogát, e személy nyilatkozatait jegyzőkönyvben rögzítsék, amelyet megküldenek a végrehajtó igazságügyi hatóságnak, és amelyből kitűnik, hogy az említett személyt kifejezetten felhívták arra, hogy nyilatkozzon a kiegészítő hozzájárulás iránti kérelemről. [36]

75. E körülmények között azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre azt a választ adja, hogy a 2002/584 kerethatározat Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 27. cikkének (4) bekezdését és 28. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az átadott személy a bűncselekmények körének kiterjesztése vagy a további átadáshoz való hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben gyakorolja a meghallgatáshoz való jogát a végrehajtó tagállamban, e jogot a kibocsátó tagállam és a végrehajtó tagállam illetékes hatóságai által kölcsönösen elfogadott szabályok szerint lehet gyakorolni, az alkalmazandó nemzeti szabályozások alapján, feltéve hogy e jog tényleges gyakorlása biztosított.

[33] Lásd: 2015. június 4-i Andechser Molkerei Scheitz kontra Bizottság ítélet (C-682/13 P, nem tették közzé, EU:C:2015:356, 44. pont).

[34] A jelen ügyben különösen azok az új vádak, amelyeken a bűncselekmények körének kiterjesztésére vagy a további átadásra irányuló kérelem alapul.

[35] A büntetőeljárásban és az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárásokban az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, a harmadik személynek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatáshoz való jogról és a szabadságelvonásban harmadik személyekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról szóló, 2013. október 22-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 294., 1. o.). Ez az irányelv, amint azt az 1. cikke kimondja, többek között az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárás alá vont személyeket megillető, ügyvédi segítség igénybevételéhez való joggal kapcsolatban határoz meg minimumszabályokat.

[36] E tekintetben úgy vélem, hogy az uniós joggal nem ellentétes, hogy ez a jegyzőkönyv azonos legyen a specialitás szabályáról való esetleges lemondásra vagy a további átadás elfogadására irányuló eljárásra vonatkozó jegyzőkönyvvel, feltéve hogy e két vonatkozás jól meg van különböztetve.

VI. Végkövetkeztetés

76. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

1) A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározatot, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben értelmezett 27. cikke (3) bekezdésének g) pontját és (4) bekezdését, valamint 28. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az első európai elfogatóparancs végrehajtását követően átadott személy számára lehetővé kell tenni, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a bűncselekmények körének kiterjesztéséhez, illetve a további átadáshoz való hozzájárulása iránti kérelemmel összefüggésben az e kérelem elbírálására hatáskörrel rendelkező végrehajtó igazságügyi hatósággal szemben gyakorolja meghallgatáshoz való jogát, függetlenül attól, hogy az átadott személyt a végrehajtó tagállamban vagy a kibocsátó tagállamban hallgatják meg.

2) A 2009/299 kerethatározattal módosított 2002/584 kerethatározatnak az Alapjogi Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 27. cikkének (4) bekezdését és 28. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az átadott személy a bűncselekmények körének kiterjesztése vagy a további átadáshoz való hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben gyakorolja a meghallgatáshoz való jogát a végrehajtó tagállamban, e jogot a kibocsátó tagállam és a végrehajtó tagállam illetékes hatóságai által kölcsönösen elfogadott szabályok szerint lehet gyakorolni, az alkalmazandó nemzeti szabályok alapján, feltéve hogy e jog tényleges gyakorlása biztosított.